

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačati 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ožnanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 201.

V Ljubljani, v petek 3. septembra 1897.

Letnik XXV.

Odkrita enketa delavskih stanov.

Iz Idrije, 1. sept. 1897.

Odkrito enketo delavskih stanov lahko imenujemo državnega poslanca dr. Kreka shod 31. avgusta v prostorih Fr. Sinkoveca v Idriji. Shod je bil v resnici delavski. Govorilo se je edino le o delavskih razmerah, delavci sami — pričujoči vseh strank — so prostodušno tukaj pojasnjevali svoje težnje. Tri ure zborovanja so pretekle kakor hip. Da bi ne bila že tako pozna ura, ne bili bi se še ločili v kljub neznosni vročini.

Shod je sklical na željo dr. Kreka kovač Ivan Jurman po § 2. zborovalnih pravil na vstopnice. Zbralo se je do 200 mož zborovalcev. Shod je otvoril ob 8. zvečer sklicatelj Jurman, zahvalil može, katere tarejo isti žulji, kakor njega, da so se v tolikem številu odzvali vabilu priprostega delavca, pozdravil dr. Kreka in predlagal dekana Mihaela Arkota predsednikom. Zborovalci so z „živio“-klici vsprejeli predlog. Izvoljeni predsednik zahvali navzoče za zupanje, vsprejme izvolitev ter opozori zborovalce, naj ohranijo mir. Zbrali so se po njegovih mislih možje, vedli se bodo tudi kakor možje. Kakor možem bode ne glede na stranko, naj je kdo socijalen demokrat ali liberalci ali katoličan, dal slednjemu prosto stvarno besedo.

Prvi govori dr. Krek. Njegov govor je trajal petdeset ur. Sklical je shod po § 2., ker si šteje v dolžnost, da mora poročati kakor državni poslanec, in sicer v miru poročati. Nihče naj ne misli, da je prišel loviti glasov, ne potrebuje jih. Tudi vsako zupanje odločno odklanja; tudi če bi se mu konec zborovanja, ako se srečno izvrši, izreklo zaupanje, danes mu ne verjame. Jedino le njegova vest ga pozivlje, da prihaja v Idrijo — kot izvoljeni poslanec in kot delavski poslanec bode se tudi potezal za delavske potrebe.

Dandanašnji so na dnevu redovi. Vsem pri-

penjajo na prsa redove, le enega ne odlikujejo — žuljave roke. Delavsko moč rabijo edino le v pomnoženje bogastva. Zato ni čuda, da je nastalo mej delavstvom tako gibanje. Če v kaki družini zavrejo pohabljenega otroka, ni čuda, ako mu leže v srce srd proti svojem, družini, ki ga je zavrgla. Velika družina država je prav tako prezrla, zavrgla svoje lastne otroke, delavce. Ali je kaj čudnega torej, da vstajajo ti izdedinjeni otroci sedaj proti njej, ki bi jim morala biti mati — proti državi, hrepeneč po boljši osodi?

Kako pa bode bolje? Pred vsem naj zavlada načelo: Le kdor dela, ima pravico do premoženja. Zato moramo skrbeti, da bode imel delavec toliko, kolikor potrebuje, da sebe in svojo družino pošteno preredi, pa tudi v starosti lahko brez skrbi počiva od trudapolnega dela. V to treba delati z združenimi močmi. Govornik slovesno izjavlja, da hoče podpirati v tem oziru vsako stranko, podpirati tudi socijalne demokrate, kadar se bodo potezali za blaginjo delavcev, naj ga po svojih listih še tako napadajo. Kar „Delavec“, „Slov. Narod“ proti njemu pišejo, za to se ne zmeni. Može se s popirjem ne pobijajo, k večjemu muhe. Laži pa delajo krive tudi tiste, ki jim verjamejo. In koliko se je že o njem lagalo! Reklo se je, da je proti delavcem govoril celo v državnem zboru. To je socijalnodemokratska laž. Ko je bila razpuščena socijalnodemokratska železničarska zveza, razpravljal je o tem v državni zbornici. Vlada je železničarsko društvo razpustila. Na eni strani je prav storila, da je razpustila, po drugi strani pa bi tega ne smela, ker ni imela pravice. Prav je imela vlada, da je društvo razpustila, ker socijalna demokracija ni mogla pomagati in ne more rešiti delavcev. Seje v srca edino le nezadovoljnost, ker obeta take stvari, katerih ni mogoče izvesti. Tako bodo ljudje vedno sami s seboj nezadovoljni, z nezadovoljnejšem pa ne opraviš ničesar. Socijalna demokracija oznanjuje po-

polno enakost. In vendar narava, razmere, vse sploh podira to misel: Dva spola, različni stanovi, ki morajo obstajati, različne potrebe radi krajevnih razmer — vse je proti popolni enakosti. Čekalnikar ne bode nikdar imel istih potreb a tudi ne istih dobrot in zabav, kakor Dunajčan. Prav je bilo, da je vlada razpustila železničarsko društvo, ker je bila socijalna demokracija kriva, da so se železničarji postavili v nasprotje z vso človeško družbo, z vsemi drugimi stanovi. Prav je, da je sedaj razpuščeno socijalnodemokratsko železničarsko društvo, ker je načelo socijalne demokracije: Boj proti duhovnom! Zakaj to? Zato, ker socijalni demokratje vedo, da s tem, ko napadajo duhovnike, služabnike cerkve, vojskujejo se proti cerkvi, veri, Bogu. In vere iztrgati iz src, je njih namen. Zato se vojskuje govornik proti socijalni demokraciji in se bode vojskoval. Kdor ti hoče ubiti mater, kaj ne bodeš tudi z lastno krvjo branil življenje najdražje svoje? Cerkev nam je mati, vojskujemo se tudi proti socijalni demokraciji, ki jo hoče zamoriti.

Proti duhovnikom se vojskuje socijalna demokracija, češ, koliko imajo! Naj bi se vendar slednji poučil o dohodkih nižjih duhovnikov, kapelanov in župnikov. (Vmes kliči: Prifarski kapelan ima pisane bire 136 gl., pa gozdni erar še tukaj ne plačuje svojega doneska!) Kolikrat bi si župnik, kapelan, katehet želeli, da bi imel določeno osemurno delo! Namesto da bi se socijalni demokratje potegnili za duhovnike, udrihajo po njih.

Tistim zlasti, ki beró v „Delaveu“, kako strahansko imetje, velikanske dohodke imajo samostani in škofje, daje govornik naslednje v premišljevanje. Podučiti se je treba tam, kjer je mesto, ne pa slepo pisarjenju verjeti. Mariborski knezoškof dostikrat nima desetaka, o ljubljanskem je znano, da nima zakladov. Kam deneta? Na veselice ne hodita, h koncertom tudi ne. Škofje plačujejo več ko polovico dohodkov za davke. Koliko se govori o dohodkih

LISTEK

Zenon in Justina.

Zgodovinska povest. — Iz laškega prevel P. B.

(Dalje.)

Peto poglavje.

Sapricij.

Sodna sobana je bila polna, natlačena z ljudstvom. Vsi so hoteli biti pričujoči pri imenitni obravnavi: pagani, da bi sramotili sveto devico, norčevali se iz nje in pasli svojo radovednost, kristijani pa, da potrdijo svojo vero, da se vzgledujejo nad mukami in trpljenjem Justine ter se osrečujejo, kedaj tudi trpeti iz ljubezni do Jezusa.

V dvorano stopi glavar, človek pri 40 letih, visoke in gibčne postave, krepke rasti, rumenkaste kože, črno-svetlih las kakor atlas, velikih očí in popolnoma okroglih čeljustij, znaki orijentalnega pasma: bil je Sapricij, Perzijanec, ljubljeneč, duša, zaupnik Dioklecijanov, ki je postavil navadnega surovega vojaka na najvišje službe cesarske in naposled ga je imenoval za tržaškega glavarja.

Vstopivši v dvorano sede na sodni stol, rabelj pa je pripravil orodje svojega barbarskega rokodolca.

„Privedite mi krščansko deklico!“ zapové.

Vstopita dva krvnika, držeč v sredi Justino. Njeno prikazen je spremljalo vpitje in žvižganje paganov.

„Smrt kristijanom, doli s čarovnico!“ kričali so kot obsedene živali.

Glavar naznani z roko, da naj mirujejo, in ko se vpitje in krik poleže, vpraša deklico:

„Ti se kličeš?“

„Justina.“

„Si kristijana?“

„Po milosti božji.“

„Lepa milost,“ norčuje se trinog, „ko bodeš čez nekaj ur mrzlo truplo.“

„A duša moja bode zletela v nebеса v naročje mojega Jezusa.“

„Tvojega Jezusa? In če te odžene?“

„Moj Gospod me ne bode odpodil od sebe. Kdor da zanj življenje, prejme za to srečno nesmrtnost.“

„Kako si neumna! Ali ne veš, da po tem življenju ni družega? Kdo ti je to rekel?“

„Moj Gospod Jezus Kristus.“

„Bajke, dete moje, bajke so to. Nihče še ni prišel z onega sveta, da bi povedal, kako je tam.“

„Prišel je ravno tisti Bog.“

„Pusti v miru take čenče. Daruj zrnce kadila bogovom, v trenutku je to storjeno, in potem si svobodna ter greš lahko, kamor hočeš. Pomisli, da si mlada, bogata...“

Pogovor glavarjev sta pretrgala dva človeka, ki sta ustopila v dvorano, Zenon in Apolon. Prvi je držal trdo za ramo ubogega gizdalina ter ga vlekel z vso močjo do glavarjevega prestola.

Ta je bil iskren prijatelj Zenonov in ker je bil svobodnega in odprtega značaja, dasi krutega, divjega in nečloveškega, sovražil je že davno strahopetnega Apolona in rad bi ga bil videl ponižanega in potrtega. Zato je dovolil prijatelju, meneč, da bode napravil gizdalinu kako trpko šalo.

„Sapricij, Sapricij“, vpije ubožec, kolikor more, „zapovej Zenonu, da me izpusti. Hočem oditi. Oh žival!“ kriči obrnen proti Zenonu. „Divja živina, pusti me, odidem strani, pri telesih tisoč Jupitrov, pusti me!“ In se je premetaval, tolkel, zvijal ter se napenjal vse mogoče, da bi se rešil iz te zanke.

Ljudstvo pa v dvorani je klicalo veselo tega prizora.

Ko je Zenon privlekel ubožca na sredo dvorane, naznani z napetim glasom, da naj molče, ter vpraša:

1/4 6 h

olomuškega škofa! Ali pa povedo socialni demokratje tudi, da vzdržuje celo gimnazijo? Škof Kohn sam potrebuje sila malo. Od njegovega kapelana zvedel je govornik: Opoludne ima škof dve navadni jedi, zvečer večerja k večjemu malo kruha in sira. Vzemite škofom, dobili bodo judje!

In koliko se govori o bogastvu samostanov, zlasti v Dol. Avstriji! Ali pa povedo kdaj socialno-demokratični listi, da vzdržujejo nižjeavstrijski samostani jedno duhovsko semenišče, dve gimnaziji in več kot deset ljudskih šol? Državo bi stalo to več kot 300.000 glđ. Samostani zatirajo, pravi se. Klosterneuburg pri Dunaju je razdelil nekaj sveta mej male gostače, kateri na teh vrtilih zelenjavo za prodajo sadé. Govorniku samemu so pravili: „Ob slabih časih kar po tri leta ne plačamo. Tirjajo nas pač; če pa le ne moremo plačati, se nam po treh letih odpiše.“ Taki zatiralci so samostani! Opat Dungal je rekel: „Komaj izhajamo, ker moramo plačati polovico dohodkov za davke. Le želel bi, da bi socialni demokratje to sprožili v zbornici, potem jih že podučim.“

Splošno lahko rečemo: Izmed izobražencev ni nobeden tako slabo plačan, kakor duhovniki.

Govornik je pa v zbornici tudi naravnost rekel: Vlada ni imela pravice, razpustiti društva. Zakaj ne? Zato, ker se mora sama država pred vsem organizovati, potem naj še le govori o organizaciji drugih.

Po tem govoru so planili po časnikih nanj judje in socialni demokratje. Judje so rekli, da je socialni demokrat, socialni demokratje pa, da je „Hetzpaffe“. Kateri so imeli prav? Nobeden. Ostane, kar je bil: Janez Evangelist Krek, ki hoče v krščansko-socialnem smislu delati za zboljšanje delavskih razmer. Država ne skrbi dovolj za delavski stan, ker ima delavce za mašine, ki potrebuje jedino le mazila, da gre. Tudi delavcu je treba le nekaj mazila po mislih države, da se kolesa ne ustavijo. To ni prav. Delavei so ljudje, zato se mora skrbeti zanje, kakor za ljudi. Upoštevati se mora vse, ne le roke, marveč tudi poštenost, zanesljivost. Država ne pozna nobenega napredka za delavca. Zato bode predlagal, ko pride na Dunaj:

1. Pravilo za bratovsko skladnico naj bode jednotno za vso državo, in sicer naj obsega naslednje:

- a) Vsakemu delavcu se morajo vsa leta všteti v penzijo, ne le od pet do pet let;
 - b) vojaška leta se morajo všteti; v tem, ko biva delavec pri vojaki, plačuje naj doneske država;
 - c) določi naj se gotovo starost, ko ima vsak delavec pravico do preskrbnine;
 - d) penzija mora biti večja, a plača naj podjetnik in država;
 - e) v bolezni naj se izplačuje delavcu vsaj celodnina, ne pa le 60 odstotkov;
 - f) varčevanje pri zdravilih naj poneha. Čemu odmeriti, koliko sme največ stati recept za delavca? Kadar je bolan, potrebuje zdravila.
- Potezal se bode za to, kakor so se mnogo trudili njegovi tovariši Stegnar, dr. Ferjančič in Koblar. Da so manj dosegli, kakor so želeli, kriv je državni

zakon. Zato se mora premeniti zakon o bratovskih skladnicah, za kar bode govoril.

Predlagal bode nadalje:

2. Vsak delavec mora biti solastnik tega, kar dela. Imeti mora značaj uradnika, kateremu se tudi ne plačuje le delo, marveč se upošteva tudi njegova porabnost, zvestoba itd. Zato mora biti tudi pri delavcu disciplinarna preiskava pred kaznijo.

3. Vsak delavec bodi toliko preskrbljen, da more pošteno preživeti sebe in družino. Pa tudi starost imej preskrbljeno. Zatajuje se lažje tisti, ki kaj ima. Kdor nič nima, si ne more pritrgovati.

V tem smislu bode govornik delal, ako bode mogoče in se ne ponové zopet škandali prejšnjega zasedanja. Zadnji državni zbor je govornika potrl. Žalostno je bilo, da so tudi socialni demokratje kot zastopniki delavcev pomagali nemškimi kričanjem, ko je bilo vendar toliko dela za zapuščene stanove. Nad čemer idrijski delavci tožijo, isto tare delavce po salinah, tobačnih tovarnah. Ako pojde tako naprej, bode odpor delavcev vedno hujši. Bati se je za Avstrijo. Zmagali bodo v boju tisti, ki so organizovani. Organizovani pa so socialni demokratje in krščanski socialisti. Boj mej tema dvema bo svetoven. Vera v Boga nas loči. Obojih je veliko. A kdo zmaga? Socialni demokratje pojdejo še le čez trupla krščanskih k zmagi. Krščanski socialisti pa delajo na temelju, ki ga je Bog postavil, in ta je neomajen. Tudi številno jih je več, kakor socialnih demokratov. Osvojili so si Dunaj krščanski socialisti, osvojili Ljubljano, osvojili si bodo tudi druge kraje, ker delajo z Bogom in na trdnem temelju. V družbi popolne enakosti, o kateri sanja socialna demokracija, ni mogoče dobiti. Preje pride ona, kateri se je klanjal celo osovateelj socialne demokracije, Marx: Mors immortalis — smrt, ki nikdar ne umre!

(Konec sledi.)

Doklej še!

(Izv. dopis.)

Dne 19. m. m. je bil umeščen goriški župan odvetnik dr. Karl Venuti. Slavje, ki se je vršilo ob tej priliki, bilo je v mnogem odtisek onega z dne 22. marca! Šum in vrišč je bil na večer grozoten; posebno pred kapucini in v gosposki ulici si je dala odduška proti Slovincem podmičena mestna mularija s huronskimi demonstracijami. Kako pa tudi ne?

G. župan je namreč ravno istega dne opoludne, ko se je vršila v mestni dvorani uradna slavnost instalacije, prebral govor, v katerem povsem odobrava doslejno taktiko goriškega meščanstva in mularije nasproti Slovincem, da, celo še ostrejše in radikalnejše napoveduje za bodočnost. Iz tistega govora pa je razvidno 1. da Venuti in tovariši smatrajo Gorico za mesto-čistega italijanskega značaja, za enojezično mesto.

To je najpred bedastoča, drugič pa neodpustna zlobnost.

Venuti in tovariši smatrajo Slovence v Gorici kot prišlece (gorjane), katerim ni pravice do obstanka

vrhu tega za plačilo svoje ovadbe vsega bogastva devičnega.

„Se ga je že polastil“, nadaljuje zbadljivo glavar, „ker je Justina podarila že vse svoje imetje drugim“. Pri teh besedah Apolon zamodri same besnosti. „Izdan sem“, mrmral je.

„Odlazi!“ reče Zenon, izpustivši ga. „Kaznovan si dovolj“.

Gizdalin zbeži dirjaje iz sobane, spremlja ga krohota in krik ljudstva, in teče k svoji usodi, v roke Arminijeve.

„Torej ti nečeš darovati bogovom“, popraša glavar mladenko potem, ko je potihnil šum.

„Ne morem“.

„Zakaj ne?“

„Da ne razžalim svojega Jezusa, kateri me je tako ljubil“.

„Tvoj Jezus? Vender vedi, kako skrbi za-te. Dá ti umreti namesto da bi te branil“.

„Največa milost, ki mi jo more Bog dati na tem svetu, je umreti iz ljubezni do njega“.

„Lepa milost, nespametnica moja. Umreti iz ljubezni do Jezusa!“

„In vender je velika, zakaj kdor umre zanj, ta bode kraljeval z njim v nebesih na vse veke“.

(Dalje sledi.)

v mestu, izimši, če se dajo poitalijančiti in vpisati v bojne vrste mularije.

Venuti in tovariši napovedujejo še hujšo gonjo proti Slovincem v mestu, posebno glede na novo domovinsko postavo; saj dobro vedo, da z Gorico pade vsa framasonska - italijanska klika, za katero Furlanija tako nič ne mara. G. Venuti se niti najmanj ne spominja kacega krščanskega načela v svojem govoru; ampak iz njega odseva le pogansko-narodno navdušenje za italijanstvo in neizprosno narodno sovraštvo proti Slovincem. In vendar ga ima gospóda okrog konservativnega „Eco“ še zmerom v taki časti, da ne zgane proti njemu niti mezinca, ampak ga zmerom in večkrat prav neprimerno pita z naslovom „illustriissimo“ itd.

Po takih svojih načelih je delal župan Venuti doslej in po takih bo delal naprej. „Gorizia italiana“ je geslo njegovega delovanja in vzlic temu ga je hvalil vladni zastopnik Bosizio: „gli rivolgeva parole di elogio per la sua attività proficua nella passata gestione“ — slavil je koristno njegovo dosedanje delovanje —, na kar sta se rokovala.

Nič, nič novega pod solncem, vse pri starem; saj se poznamo! In pri vsem tem so in ostanejo le Venuti in tovariši privandrancei — prišleci bodisi iz naših gor v odpadniški tabor, ali iz italijanskih nižav na našo zemljo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. septembra.

Pogajanja mej zastopniki desnice in vlado niso dovedla včeraj še do nikakega vspeha. Sicer je zakrit ves tek velepomembne razprave s plaščem stroge tajnosti, vendar je gotovo, da se dosedaj še ni dosegel nikak viden uspeh. Dognano je dosedaj le to, da je vlada voljna sodelovati s parlamentarno večino. Kakor znano, je sklenila parlamentarna komisija, neomajno vstrajati na stališču, izraženem v adresnem načrtu, nasprotno je pa tudi gotovo, da se vlada strogo drži načrta, izraženega v prestolnem govoru. Ta dva načrta se pa v marsičem razlikujeta in je toraj sporazumljenje mej parlamentarno komisijo in vlado v vseh točkah na podlagi jednega teh dveh načrtov popolno izključeno. Nekateri krogi trdijo, da se bo doseglo sporazumljenje mej obema strankama le glede onih točk, ki so izražene v obeh načrtih, ostale zahteve bodo pa ostale nerešene. Po našem mnenju pa ne ostane samo pri enakoglasenih se točkah, kajti glede teh se itak ni treba pogajati. Ako vlada hoče, da jo podpira desnica, jej mora naravno dati zagotovilo, da bo izpolnila zahteve, od katerih desnica niti za korak ne mara odstopiti. Desnici je po našem mnenju konečno vsejedno, ali je na strani vlade ali ne, ne tako pa vladi, ki neobhodno potrebuje močne opore. To pa zamore najti le v desnici. — Z vlado se pogaja, kakor znano, le pododsek parlamentarne komisije, ki obstoji iz načelnikov klubov desnice in treh ali štirih drugih poslancev. Slovansko-krščansko-narodno zvezo zastopa v pododseku posl. dr. Šusteršič. V včerajšnji seji komisije je naznanil pododsek uspeh pogajanja prejšnjega dne in dobil konečno nalog, naj se še nadalje pogeja z vlado. Tej nalogi se je ustreglo takoj popoldne in danes se vrši, kakor zatrjujejo listi, zadnja seja parlamentarne komisije. Danes toraj pričakujejo vsi avstrijski krogi oficijelnega komunikeja o doseženem vspehu tridnevnega pogajanja. — Do tedaj pa nimamo še nikake jasnosti, le jedno dobro se je pokazalo, da namreč vlada mej zastopniki vseh strank najlepša jedinstvo in da tudi nemški „klerikalci“ prav nič ne krhajo te jedinstvi, kakor so razbojnali v svoji brezmejni jezi nekateri židovsko liberalni listi. Dokler pa vlada taka jedinstvo, se ni bati, da bi desnica odstopila od kake važne zahteve na škodo avstrijskim narodom.

Mirovna izjava čeških socialnih demokratov. Svojedobno smo poročali, da so se sošli zaupniki čeških socialnih demokratov obeh narodnostij v posvet, kako „konec storiti neplodnemu narodnostnemu prepiru na Češkem“. Po daljši debati so sklenili manifest, ki je ravnokar zagledal beli dan in ki podaja navodila, po katerih se doseže, ako se po njih ravnaajo vsi krogi, gotovo popoln mir mej vsemi avstrijskimi narodi; vsaj tako se zatrjuje. Socialni demokratje „gore“ za ravnopravnost vseh narodov, katero je pa mogoče doseči potom sporazumljenja mej posamnimi narodi brez vladnega posredovanja. Kako je socialna demokracija, ta rudeča internaci-

„Ali veste, plemeniti Tržačani, kdo je ta živahica, ki jo držim v roci?“

„Apolon je! gizdalinček! živ mrliček! bog lire! postavljač, malik izgubljenega naroda“, kličejo nekateri; drugi pa ga zbadajo s tisoči sramotnih in krivičnih pridevkov.

Glavar se je odtegnil na stran.

„Motite se, dragi moji“, reče Zenon. „Rekli ste še vse premalo. Ta žival je slabjša kakor njeni glas. Ali veste, kaj je storil ta postavljač? Vedel je že davno, da je Justina kristijana in namesto da bi jo kot takovo ovadil, kar je bila gotovo njegova dolžnost, ali pa da bi jo bil vsaj pustil v miru, šel je včeraj k nji, ter ji ponudil svojo umazano roko, ne da bi varoval svojo vero, ampak pripravljen je bil prelomiti cesarski ukaz, le da bi si prisvojil novce bogate dedičke.“

„Dol z Apolonom. Oh strahopetca, nesramnega psa!“ kliče ljudstvo.

„Ne poslušajte ga, tudi ta je kristijan“, brani se Apolon.

„Jaz kristijan? Molči prokleti jezik, če ne ti izbijem s pestjo vse zobe v goltanec“, reče Zenon in obrnivši se do ljudstva nadaljuje:

„In potlej jo je ovadil glavarju, da bi se maščeval tako nad zasluženim odklombo ter se polastil

jonala, naklonjena ravnopravnosti vseh narodov, je pokazala že opetovano na raznih shodih in pri drugih prilikah ne samo na Češkem in Moravskem, marveč tudi drugod, zadnji čas posebno v Zagrebu, koder je prišlo do pretepa mej mejnarnodnimi židovskimi hlapei in narodnimi delavci. Na ta način se menda ne bo dosegla ravnopravnost vseh narodov. Dalje trdijo socijalisti, da je ravnopravnost in narodni mir mogoče doseči le potom sporazumljenja mej narodi. Kako se to lahko izvede, so pokazali ravno češki Nemci, ki se povabilu k spravi niti odzvali niso. Čegava je po tem krivda, da se ni doseglo sporazumljenja; menimo, da ravno one narodnosti, katere zvesti pristaši so bili vedno pristni „internacionalci“, katero ime pa velja seveda le napram nemškemu narodu.

Sedanske slavnosti v Lipskem so se včeraj pričele, toda, kakor poročajo nemški listi, ne pod tako veselimi vtisi, kakor prejšnja leta. Nekoliko je Nemce pogrela zveza mej Rusi in Francozi, poleg tega pa tudi zadnji dogodki v Avstriji, kateri so precej poparili tudi Nemce v rajhu. Iz Avstrije je priromalo kakih 350 bismarkovcev, posebno iz ultranemškega Heba pod vodstvom neobhodno potrebnega vodje poslanca Iro ter Schönererjevih tajnikov Tins in Hofer. V trenutku, ko so nemški neodrešenci stopili na nemška tla, je imel vodja Iro daljši govor, v katerem je naglašal, da Nemci ne bodo obupali v boju za nemštvo. Konečno pa je vzdignil prusko trobojnico, pod katero se hočejo združeno bojevati za svoje pravice. — Tako na pol pobiti so odkorakali na mesto slavnosti, kjer jih morda nekoliko potolažijo njih zvesti sobratje onkraj meje.

Obisk carja Nikolaja v Varšavi je v obilni meri razveselil poljske kroge, ker se nadjajo, da jim po tem obisku gotovo kmalu zasije zarija boljše bodočnosti. Pripravili so carju vseskozi slovesen vsprejem in ga ob prihodu nagovorili po raznih deputacijah. Le nekaj kali še njihovo radost. Vladni organi kažejo še vedno staro nasprotje nasproti Poljakom in tudi ob tej priliki se to nasprotje očitno kaže. Vsi poljski napisi na slavolokih so bili prepovedani, akoravno je v tem okraju velika večina poljskega naroda. Upamo, da bodo zastopniki zatiranega naroda primernim potom pojasnili carju vse nadloge, ki tarejo Poljake na ruski zemlji, kakor so mu tudi izrazili neomejno udanost in zvestobo naroda ter njegovo iskreno željo po tesnem združenju z Rusijo.

Italijanski kralj Umberto je ostavil predvčeranjim svojo stolico v Rimu ter se podal v Nemčijo, koder se snide z nemškim cesarjem. Temu sestanku pripisujejo italijanski pa tudi nemški listi veliko politično važnost in naglašajo, da je to potovanje in prihod nemškega cesarja na Ogersko nov dokaz o nespremenjeni trdnosti trozveze. Ako je temu tako, potem je pač neumestno, ako se peča italijanska vlada z idejo, kako bi si utrdila mejo na avstrijski strani.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. septembra.

(Duhovne vaje) so bile danes zjutraj končane; udeleževalo se jih je s prevzvišenim gospodom knezoškofom 109 duhovnikov.

(Odlikovanje.) Veleč. gosp. Matej S l e k o v e c, župnik pri Sv. Marku niže Ptuja, je imenovan knezoškofijskim duh. svetovalcem.

(Iz Planine) se nam poroča 2. sept. dodatno k popisu slavnosti petindvajsetletnice mašništva, da so sv. Oče slavno vladajoči Leon XIII. v Planini zbranim srebro-mašnikom podelili apostolski blagoslov. Rešitev dotične prošnje se glasi: „Ex Aedibus Vaticanis, die 18. Augusti 1897. SSmus petitam Benedictionem paterno animo impertivit.“ Prečastitemu patru provincijalu Placidu za blagovoljno posredovanje v imenu vseh udeležencev stoterna zahvala!

(Ogenj.) V četrtek popoldne je začelo goriti v Savljah, župnije Jezica. Pogorelo je pri Katrniku gospodarsko poslopje, napolnjeno s krmo; živino so rešili. Veter je bil ugoden, sicer bi pogorele vse spodnje Savlje. Ljudje mislijo, da so otroci pri sedu zažgali, kjer je najprej pogorel kozolec. Ali bi ne bilo dobro, misliti na jednake in še bolj resnobne slučaje? Morebiti tudi na požarno brambo? Po toči zvoniti —

(Fonograf.) Trgovci, ki tržijo s predmeti fonografske stroke, naj se oglašijo v pisarni trgovinske

in obrtniške zbornice, predno stopijo v kupčijsko zvezo s trdko: „Anglo-Continental Phonograph Co.“ v Londonu.

(Duhovske spremembe v goriški nadškofiji.) Imenovani so č. gg.: Rutar Tomaž, vikarij v Sempolaju, za kurata v St. Florijan; Vuga Al., mestni kapelan v Gorici, vikarjem v Sempolaju; Iv. Slokar, kurat v Banjšicah, kuratom v Gorjanskem; na njegovo mesto Jožef Vidmar, vikarij v Zapotoku; Bl. Berv, kapelan v Prvačini, vikarjem v Zapotoku; Frančišek Guzelj, kapelan v Sempasu, vikarjem v Loge; Frančišek Smid, kapelan v Cirknem, kuratom v Mariji Celju na Kanalskem. — Č. gospod Rafael Rudež gre za spovednika na Sv. Goro. — Novonameščeni kot kapelani so č. gg. novomašniki: Valentin Kovačič na Placuti v Gorici, Anton Plesničar v Podmelen, Alojzij Matelič kot drugi kapelan v Tolminu, Ivan Kovačič v Cirknem, Frančišek Andrysek v Pervačini, Edvard Mežnaršič v Ročinju, Jožef Viola v Gradežu.

(Goriške novice.) V Gorici obesila se je v svojem stanovanju v šempeterski ulici Jožefa Zbogar. Zapustila je štiri otroke. — Zaprlji so nekega Močnika, ki je v Kalu ukradel par volov, jih prodal ter denar zapravljaj po Gorici. — V Podgori sta se sprla dva mladeniča. Jeden je dobil z nožem rano, da je takoj mrtev obležal. — V Mirnem je v kamenolomu zasulo delavca Nemeca. Umril je takoj drugi dan v bolnišnici. — V Sovodnjah so ustanovili zavarovalno društvo proti nezgodam živine. — Na Vojšči je strašno treskalo in grmelo, kakor najstarejši ljudje ne pomnijo. Strela je udarila v štiri hiše, a nikjer ni užgala. — V Tomaju boče nova dekliska šola po prizadevanju veleč. msgr. Golmajerja kmalu dodelana.

(Italijanska logika!) Predsednik okrožnega sodišča je šel v pokoj. Italijani zahtevajo na njegovo mesto zopet Italijana, ker so bili vsi predsedniki Italijani, torej je to mesto njih — posestno stanje. Za nadškofa zahtevajo pa tudi Italijana, ker so bili dosedaj vsi nadškofje slovenskega pokolenja. Tu ne velja posestno stanje. Sedaj pa ume človek to njihovo logiko!

(Vpisovanje učencev.) V prvi razred slovenskoneemške gimnazije v Celju se vpisujejo učenci dne 15. septembra ob 8. uri zjutraj v ravnateljevi pisarni v Solskih ulicah h. št. 21. Vsprejemnina z učenim prispevkom znaša 3 gld. 10 kr. Vsprejemni izpit se vrši dne 16. septembra ob 8. uri zjutraj v učni sobi prvega razreda. V drugi in tretji razred se vpisujejo učenci dne 17. septembra ob 8. uri zjutraj. Ponavljalni in dopolnilni izpiti se vršé dne 17. septembra od 8. ure dalje.

(Ljutomerski dijaki) priredé dne 8. septembra v prostorih g. Vavpotiča v Ljutomeru ob 1/8. uri zvečer veselico na korist družbi sv. Cirila in Metoda.

(Hmelj) so v Savinjski dolini že obrali: Zgodnjega so plačevali izprva po 1 gld. 50 kr., pozneje po 1 gld. in še nižje.

(Umril) je dne 29. avgusta v Gradeu hišni posestnik Anton Himmelreich, po domače Cvrk, star 85 let. Doma je bil od Male nedelje in znan po vsem Slov. Štajarju. V 50 letih se je udeležil 201 nove maše; poznal je vse duhovnike!

(Mrtvega) učenca mariborske meščanske šole, Roberta Gornika, so v sredo zjutraj v Podbrežju potegnili iz Drave. Pogrešali so ga več dnij. Ker je bil deček oblečen in imel rane na glavi, ne vedó, ali je ponesrečil ali se je zvršilo zločinstvo.

(Črv) dela v savinjski dolini na koruzi veliko škodo. Ljudje trdijo, da so tega sneđeža zanesli s hmeljem.

(Strela je udarila) mej eskadron dragoncev pri sv. Egidu blizu Maribora v noči mej 24. in 25. avgustom. Smrtno zadet je bil jeden konj, ki je vrgel jezdeca na tla in ga močno poškodoval; jeden stotnik si je zlomil nogo, drugi so lahko ranjeni, vsa četa se je razpršila tako, da so še le drugo jutro ubegle konje poiskali.

(Štridesetletnico službovanja) je obhajal na moravskem maneverskem polju dne 1. t. m. feldmaršallajtnant baron Albori, poveljnik 1. voja in zapovedujoči general v Krakovem. Jubilant je znan tudi tukajšnjim krogom, ker je bival nekaj časa v Ljubljani kot divizionar.

(Zmrznil v ognju.) Nekaj nezaslišanega, kaj ne da! In vendar se je to čudo dogodilo pred kratkim v New Yorku, odkoder prihaja vedno toliko zanimivih in čudapolnih novic. Nastal je požar v neki pivovarni in ognjegasei so imeli opraviti tudi v kleti, kjer je stal aparat za umetno pripravljanje

ledu. V aparatu je bilo mnogo kemične snovi, ki provzroča jako nizko temperaturo, tako da nastane iz vode takoj led. Kar nastane eksplozija in ona amonijakalična tvarina se razlije po kleti, vsled česar je nastal tak mraz, da je jeden izmej ognjegasev zmrznil, dva pa nevarno obolela.

(Mesto kolesarjev.) O ameriškem mestu Denver se poroča sledeče: Mesto šteje 165.000 prebivalcev; kar se tiče kolesarskega sporta, presega to mesto vse druge kraje na svetu. Vse ulice mrgole kolesarjev; število biciklov se ceni na 25.000, a število onih, ki se vozijo, je gotovo še jedenkrat toliko; kajti dostikrat rabi jedno kolo več oseb, seveda tako, da se menjajo v dirkanji. Cela družina, oče, mati, otroci, starci, vse se vozi po kolesu. Otroci se preje nauče rabiti kolo, kakor pa letati. Pismonosci, učitelji, zdravniki, vse je na kolesih. Pred vsako večjo prodajalnico stoji čez dan množica koles, med tem ko njih lastniki opravljajo v prodajalnici potrebna opravila. V taci razmerah ni čudno, da niso bicikli nikdar varni pred uzmoviči, ki so seveda sami kolesarji. Zaradi tega se je ustanovila zavarovalna družba, ki z letno premijo 3 dolarjev zavaruje kolesa zoper tatvino.

(Kako v Indiji dežja prosijo?) Med tem, ko pri nas vedno dohajajo poročila o povodnjih, vlada v Vzhodni Indiji silna suša. Pogosto preteko tedni in tedni, ali iz vročega južnega neba ne pade kapljice vode na presušeno zemljo, tako da vse rastline ovenejo in vsi pridelki so uničeni. Seveda trpi vsled tega že itak siromašno indijsko ljudstvo silno bedo in v tej stiski prosi svoje bogove na sledeči način pomoči. V zemljo zabijejo visok kol in čezenj potegnejo dolgo vrv tako, da se ta lahko doli in gori premiče. Na vsak konec te vrvi privežejo po jednega Parija, katera se sama hočeta žrtvovati bogovom za občni blagor. Ta dva potem toliko časa vlečejo doli in gori, dokler ne umrjeta od velikih muk. Ves narod pa in bramini med tem časom glasno bogove dežja prosijo. Ko prva dva Parija umrjeta, prideta na vrsto druga dva in to se potem toliko časa ponavlja, dokler ne prične deževati. In ako prične deževati, imajo vsi dotične fanatike za svete može in jih visoko spoštujejo.

Društva.

(Trgovsko pevsko društvo.) Pripravljalni odbor tega prepotrebnega društva vabi vse člane trgovskega stanu jutri zvečer v čitalnično kavarno 1. nadstropje v Narodnem domu k poročilu o dosedanjem delovanju in odobrenju načrta pravil, katera bi se potem takoj vladi predložila.

(V a b i l o) na veselico, katero priredi trboveljsko pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v nedeljo dne 5. septembra 1897 pod kozolecem g. Jagra. Vsposed: 1. Farkaš pl.: „Oj Hrvati, oj junaci!“ udarjajo tamburaši. 2. Pozdrav gostom. 3. Volarič: „Novinci“, poje moški zbor. 4. Askere: „Mi vstajamo!“ deklamuje gospica Micika Molova. 5. Bartel: „Venec narodnih pesni“, udarjajo tamburaši. 6. Burka s petjem: „Dva gospoda pa en sluga“, uprizorijo domači diletantje. 7. V. G. Brož: „Na valovih jadranskega mora“, udarjajo tamburaši. 8. Volarič: „Slovenski svet, ti si krasan!“ poje moški zbor. 9. V. G. Brož: „Pokladne vragolije“, udarjajo tamburaši. 10. Dr. G. Ipavc: „Oblaku“, poje kvartet. 11. V. G. Brož: „Uspomen na zlatni Prag“, udarjajo tamburaši. 12. Volarič: „Zvečer“, poje moški zbor. 13. V. G. Brož: „Balkanska jeka“, udarjajo tamburaši. — Prosta zabava. — Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 kr., za družino 60 kr. — Ker je namenjena polovica čistega dohodka društvenim potrebam, polovica pa družbi sv. Cirila in Metoda, se radodarnosti ne stavijo meje. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mesecu avgustu 1897 je 135 strank vložilo 32.160 gld. 93 kr., 70 strank vzdignilo 19.067 gld. 47 1/2 kr.. 22 strankam se je izplačalo posojil v znesku 13.918 gld., stanje vlog 284.899 gld. 22 kr., denarni promet 98.023 gld. 52 kr.

(Mestna hranilnica v Novem Mestu.) V mesecu avgustu 1897 je 263 strank vložilo 24.230 gld. 5 kr., 98 strank vzdignilo 15.911 gld. 19 1/2 kr., torej več vložilo 8318 gld. 85 1/2 gld. 9 posojil se je izplačalo v znesku 2250 gld., stanje vlog 403.658 gld. 72 1/2 kr., denarni promet 58.917 gld. 84 1/2 kr.

(Podporno društvo) c. kr. drž. nižje gimnazije v Celju zboruje dne 10. sept. ob 2. uri popoldne v ravnateljevi pisarni.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo:

Slovensko politično društvo za radovljiški okraj 10 gld. — Neimenovan 50 gld. — Trvdka Fr.

Schupeutz namesto venca na grob umrlemu gosp. M. Derčarju 6 gld. — C. g. J. Brance, župnik pri Sv. Gregoriju, 2 gld. — Bog plačaj!

Telegrami.

Dunaj, 3. septembra. Poroča se, da je grof Badeni v prvi seji klubovih načelnikov izjavil, da je že davno nameraval okleniti se desnice in da tega iz gotovih ozirov ni mogel storiti. Sedaj je pa odločno sklenil, iskati opore v desnici. Vlada je voljna izvesti svoje nadaljne akcije konsekvantnim načinom, računajući na odločno zatajevanje in zmernost vseh strank v večini. Državni zbor se skliče v dobi od 20. do 30. septembra in bo vlada v prvi seji predložila načrt glede spremembe poslovnega reda.

Dunaj, 3. septembra. V parlamentarnih krogih se razširja dosedaj seveda še ne potrjena vest, da se loči baron Gautsch iz sedanjega kabineta in prevzame posle naučnega ministerstva sekcijki načelnik grof Latour. Jednako se govori, da se izvrši v kratkem sprememba v moravskem namestništvu in koroškem deželnem predsedstvu.

Bistrica, 3. septembra. Prvi voj, kateremu zapoveduje feldmaršallajtnant baron Albori, obstoji iz 47 bataljonov, 12 eskadronov in 128 topov, drugi, pod poveljstvom generala konjenišva grofa Uexküll, pa iz 48 bataljonov, 10 eskadronov in 96 topov. Poleg tega sta prideleni vsakemu voju še po dve stotniji pijonirjev.

Petrograd, 3. septembra. V ministerstvu za ljudsko izobrazbo se snide v prihodnjih dneh posebna komisija, da proučava vprašanje gledé splošnega šolskega obiska v Rusiji.

Pariz, 3. septembra. Francoski listi poročajo, da bode carska dvojica prebila nekaj zimskih dni na predgorju St. Martin.

Carigrad, 3. septembra. Turški listi poročajo, da so vsled posredovanja ruskega carja v Londonu rešene tudi zadnje difference v mirovnem vprašanju in se torej zadeva definitivno reši v treh ali štirih dneh.

Atene, 3. septembra. Grška vlada je doposlala velevladnim noto, v kateri se protivi odstopu dela Penejosa, ki leži mej Gurniso in Kutzacherom, ker bi se ji s tem odvezla vsa efektivna last cele reke.

Montreux, 3. septembra. Pri zidanju novega sanatorija se je podrl zid. Osem delavcev je ubitih, šest ranjenih. Vsi so Italijani.

Ponarejena črna svila.

Sežgi vzoreček svile, katero nameravaš kupiti, in spozna bodeš takoj ali je svila pristna ali ponarejena: Pristna, čista barvena svila kmalu ugasne, se skodriči ter ostane le malo svetlorjavega pepela. — Ponarejena svila (katera se rada lomi in dobi mastne lise) gori počasi dalje (osobito tli takozvana „strelina nit“, ako je v njej prav mnogo barvene snovi, ter ostane pepel temnorjave barve. Pepel se ne skodriči) kot pri pristni svili, marveč upogne. Pepel pristne svile se spremeni v prah, ako se stisne, isti ponarejene svile pa ne. — **Tovarne za svilo G. HENNEBERG-a** (e. in kr. dvornega založnika) v Curihu razpošiljajo rade vzorce svoje pristno svilnatega blaga vsakomur ter pošiljajo kolikor treba za posamezne obleke ali cele kose poštne in carine prosto na dom. 35 6-5 5

Umrli so:

1. septembra. Berta Avbel, delavca hči, 2 meseca, Hramnična cesta 6, driska.

Tuji.

1. septembra.

Pri **Slovci**: Lossa iz Turina. — Frürwirth, Maehner in Wagner z Dunaja. — Meissner iz Bora. — Grundmann iz Toplice. — Teltscher iz Znojma. — Thurn, Pregel iz Logatec. — Kaučič, Brunowih iz Celovca. — Bedo iz Pečuha. — Arko, Löwenberg iz Trsta. — Ponikvar iz Starega Trga. — Springer z Reke. — Cirheimb iz Maribora. — Vesel iz Trnovca.

Pri **Maliču**: Stein, Tromayer, Rošlapil iz Prage. — Sauer iz Velike Kaniže. — Kraus z Dunaja. — Barbaries iz Kremsa. — Langer iz Brslina. — Prettner iz Weiz-a. — Audinger, Walter iz Britofa. — Fuchudrich iz Mödling-a. — Kömetter iz Celovca. — Hafner iz Skofje Loke. — Mikoln iz Toplice.

Pri **Lloydju**: Skalicky iz Novega Mesta. — Berk iz Idrije. — Zevelechi iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Loler iz Kočevja. — Jereb iz St. Janža. — Skeriane iz Grada. — Hartmann iz Berolina. — Potsch iz Körlitz-a. — Steziner iz Semida.

Pri **Južnem kolodvoru**: Rebernik iz Ilir Bistrice. — Malushek z Dunaja. — Fabiani iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Motrina v 24. urah v mm.
2	9 zvečer	735.1	19.5	sr. jzab.	jasno	
3	7. jutraj 2. popol.	735.4 734.0	15.5 28.8	sl. vzjz. sr. jzab.	jasno "	0.0

Srednja vslerajšnja temperatura 20.8°, za 4.1° nad normalom.

Zadnji teden v Ljubljani.

Cirkus Henry

v Ljubljani, v Lattermannovem drevoredu.

Danes v petek, dne 3. septembra, ob 8. uri zvečer:

Zadnji high-life-večer

v tej sezoni.

Sestanek fine družbe. Skrbno izbran vspeled. — Velik manevar, proizvaja šest dam in šest gospodov. — Gostovanje prve dunajske damske godbe. — Zadnjikrat Robert vrag, velika pantomima. — Nastop serpentinske Sign. Cottrelly.

Natančnejši vspeled je na lepkih razviden.

V soboto: Predstava. — V nedeljo: Predzadnji dan v Ljubljani. — V ponedeljek dne 6. septembra: Nepreklono zadnja predstava.

Predprodaja vstopnic od 10. ure jutraj do 6. ure zvečer je v glavni tobačni zalogi na Mestnem trgu.

589 1

Ravnateljstvo.

Stanarinske knjižice
za stranke
z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razporedbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne
doklade, dobé se
komad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gld.
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Severonemški Lloyd v Bremi.

491 30-11

Od vis. o. kr. ministerstva vsled ukaza dne 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.	Brema - Južna Amerika. Do Montevideo.	Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneya.
--	---	---	--

Brema - Južna Amerika.
Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija.
Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.
Do Adelaide, Melbourne, Sydneya.

Najlepša in najcenejša prilžnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:
Edvard Tavčar.

Dunajska borza.

Dne 3. septembra.		Dne 2. septembra.		Kreditne srečke, 100 gld.		198 gld. —	
Škupni državni dolg v notah	102 gld. 35 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld. — kr	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	154	—	—
Škupni državni dolg v srebru	102	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	50	—
Avstrijska zlata renta 4%	124	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	Rudolfove srečke, 10 gld.	26	—	—
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	71	50	—
Ogerska zlata renta 4%	122	Tisne srečke 4%, 100 gld.	141	St. Genois srečke, 40 gld.	79	25	—
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vravnave srečke 5%	129	Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	—	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	950	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	22	50	—
Kreditne delnice, 160 gld.	366	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	165	50	—
London vista	119	4% kransko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3420	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	398	—	—
50 mark	11	Priporitne obveznice državne železnice	228	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86	50	—
10 frankov (napoleonador)	9	južne železnice 3%	183	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—	—
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	126	Montanska družba avstr. plan.	137	80	—
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169	—	—
				Papirnih rubljev 100	127	25	—

Nakup in prodaja
vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svetli za dosoga kolikor je mogoče visocega
obvestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.